

Er «tydelige soner» løsningen?

Dilemmaer og kunnskapsgrunnlag i
forvaltningen av rovdyr og beitedyr
i Nordland

Camilla Risvoll
Randi Kaarhus

NF rapport nr.: 6/2021

NORDLANDSFORSKNING
NORDLAND RESEARCH INSTITUTE

Routledge Studies in Indigenous Peoples and Policy

INDIGENOUS KNOWLEDGES AND THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT AGENDA

Edited by
Anders Breidlid and Roy Krøvel

 frontiers
in Ecology
and Evolution

Conservation and Restoration Ecology

SECTION ABOUT ARTICLES RESEARCH TOPICS FOR AUTHORS EDITORIAL BOARD ARTICLE ALERTS

< Articles

THIS ARTICLE IS PART OF THE RESEARCH TOPIC
Conservation and Management of Large Carnivores - Local Insights for G

ORIGINAL RESEARCH article

Front. Ecol. Evol., 05 June 2020 | <https://doi.org/10.3389/fevo.2020.00120>

Knowledge Claims and Struggles in Decentralized Large Carnivore Governance: Insights From Norway and Sweden

 Annelie Sjölander-Lindqvist¹, Camilla Risvoll², Randi Kaarhus³, Aase Kristine Lundberg² and Camilla Sandström⁴

¹School of Global Studies & Gothenburg Research Institute, University of Gothenburg, Gothenburg, Sweden

²Nordland Research Institute, Bodø, Norway

³Department of International Environment and Development Studies, Faculty of Landscape and Society, NMBU – Norwegian University of Life Sciences, Aas, Norway

⁴Department of Political Science, Umeå University, Umeå, Sweden

Ensuring sustainable carnivore populations while simultaneously sustaining active and viable pastoral communities often creates conflicts that are difficult to resolve. This article examines how different knowledge systems meet and interact in large carnivore governance in Norway and Sweden. Drawing on a broad range of sources, including observations in meetings, public documents, reports and interviews, in addition to local and national newspaper clippings and internet

Fokus for dette arbeidet

- Hvordan ulike kunnskapssystemer møtes, inkluderes og påvirker hverandre i den desentraliserte forvaltningen av rovdyr

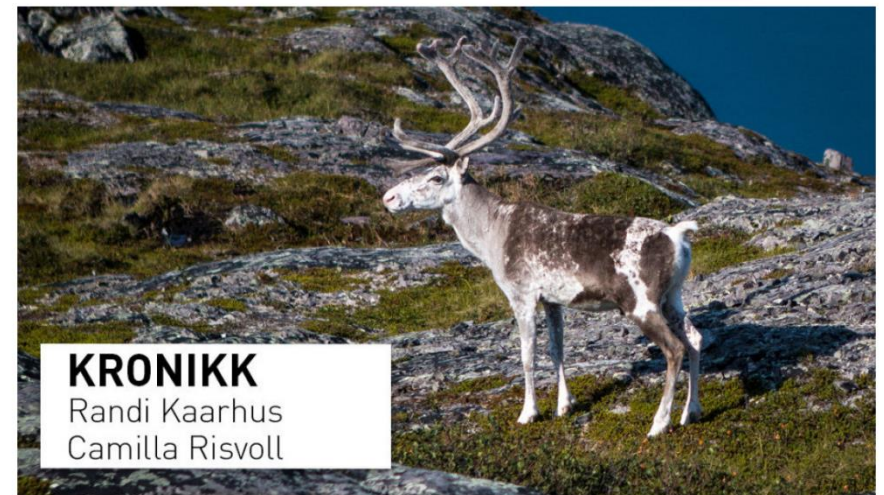
Metode

- Observasjon i rovviltnevndsmøter fra 2016-2019
- Observasjon på andre arenaer med interessegrupper, næringer, forvaltning etc.
- Intervjuer og samtaler med relevante aktører
- Dokumentstudie; policy dokumenter, høringsuttalelser etc.
- Litteraturgjennomgang; media, grå litteratur

Internasjonalt nivå: Regelverk gir konkurrerende prioriteringer?

- De fleste Europeiske land har ratifisert opp mot 40 konvensjoner og internasjonale avtaler med mål om å bevare natur/miljøressurser (eks. FNs konvensjon om biologisk mangfold, BERNkonvensjonen, ILO 169)
- Gjennom Biomangfoldkonv. og ILO har Norge forpliktet seg til å dokumentere og inkludere tradisjonell kunnskap i forvaltningen
- AICHI mål 18 og IPBES sier det samme – fremholder de negative konsekvensene for biomangfold om man ikke tar hensyn til tradisjonskunnskap
- **Disse konvensjonene setter rammene for politikken og må 'oversettes' og tilpasses de ulike politiske/ forvaltningssystemer i de ulike land (Norge og Sverige som vi har studert)**

– Særlig opplever samiske reindriftsutøvere at deres erfaringsbaserte kunnskap om forholdet mellom rovdyr og beitedyr lokalt, blir ugyldiggjort når beslutninger til syvende og sist tas på sentralt nivå, skriver kronikkforfatterne. (Foto: Shutterstock / NTB)

Sentrale myndigheter må anerkjenne lokal-kunnskapen til reindriftnæringa i Nordland

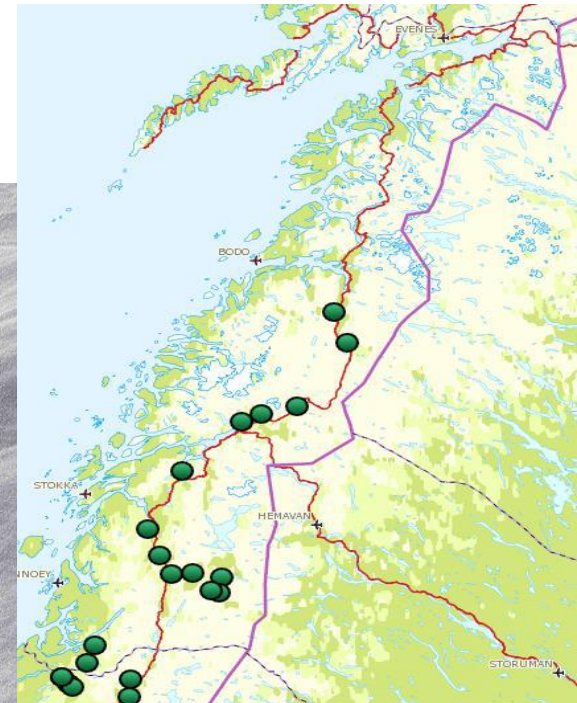
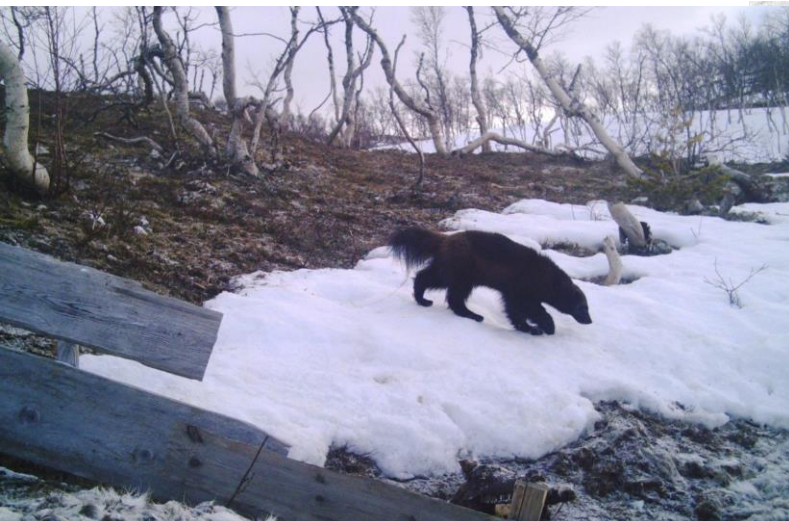
KRONIKK: Samiske reindriftsutøvere opplever at deres kunnskap om forholdet mellom rovdyr og beitedyr lokalt, ikke blir tatt på alvor.

Hvilken kunnskap når frem? Virkemidler, metodikk og overvåking

- Reindriften (og sauenæringa) opplever en stor mismatch mellom rovdyr som registreres og presenteres som offisielle bestandstall gjennom formell metodikk, og deres erfaringer av rovdyrbestander i landskapet
- Reindriftsutøvere og sauebønder peker på et behov for mer helhetlig tenkning og forvaltning – hvor det f.eks i Nordland er viktig å forstå hvordan topografi, geografi spiller inn og påvirker snøforhold, sporsnø og samspillet mellom rovdyr-beitedyr

- FNs bærekraftsmål 15, *Liv på land*, adresserer behovet for å «*Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av landbaserte økosystemer ... og å stanse tap av biomangfold.*»

Sammenfallende mellom landene:

- Lokal forvaltning blir overprøvd og man får ikke lov å teste ut det man har brukt mye tid på å komme frem til og bestemme seg for gjennom lokal forvaltning
- En gruppe av internasjonale konvensjoner (CBD, Bern) prioriteres framfor andra (ILO).
- Mangel på reell medvirkning oppover i systemet

- Et spørsmål om tillit?
 - Lokalt nivå føler ikke at nasjonale myndigheter har tillit til deres beslutninger
 - Tillit til kunnskapsgrunnlaget?

Møter mellom ulike kunnskapsfelt

‘Desentralisering teller kun så lenge nemda gjør som de får beskjed om fra nasjonalt hold’ (norsk case)

‘Forvaltningsplanen er vårt (lokalt nivå) viktigste dokument, og det er ikke bra hvis nasjonale myndigheter ikke har tillit til at vi kan få teste ut det som nemda har jobbet fram’ (norsk case)

‘Jeg føler at forskningsresultater blir ansett som gyldig kunnskap, mens tradisjonskunnskap har lav status i den svenske samfunnet (svensk case)

Hovedbudskap fra dette arbeidet:

- Lokal /erfaringsbasert kunnskap er viktig for nemdene til å fatte vedtak. Erfaringsbasert kunnskap som kommer frem i møtene er viktig for politikernes kontekstforståelse og forståelse av hva en slik drift innebærer.
- Handlingsrommet til rovviltnemda/regionalt nivå er for lite til å kunne få håndtere spm som er relevante for den lokale konteksten/nivået. Sett fra reindriftnas ståsted er ikke sonering noe godt verktøy.
- Kunnskapen fra lokalt nivå (reflektert i nemdsmøtene, høringsinnspill, revidert plan) får ikke fotfeste /blir usynliggjort i beslutninger nasjonalt: Nemdas plan blir overprøvd av staten og får ikke bli testet lokalt.
- Norge og Sverige har ulik desentralisert forvaltning men opplever likevel likt resultat – at reindriftnas (og i Norge også sauebønders)tap til rovvilt øker/ og deres kunnskap usynliggjort.

